

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi pôli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold.; pošiljane po pošti pa za celo leto 4 gold. 60 kr., za pol leta 2 gold. 40 kr., za četrt leta 1 gold. 30 kr.

V Ljubljani v sredo 17. julija 1878.

O b s e g: Poziv rojakom našim na pomoč zapuščenim. — Nadloge kmetijstva. — Rušnja okoli sadnih dreves škodljiva. — Kako gips rabiti v hlevih. — Gospodarske novice. — Čebelarjem naznanje! — Toplice v Lipiku v Slavoniji. — Popotne črtice. — O shodu federalistov. — Poslednje znamenje Avstrije. — Z globočine morjá. (Dal.) — Naši dopisi. — Novičar.

Rojaki!

Vsled mobilizacije c. kr. armade bilo je tudi mnogo naših ljudi poklicano k svojim polkom. Ta klic je britko zadel mnogo rodovin, katerim so vzeti gospodarji in očetje.

Spolnivi svojo dolžnost do cesarja in domovine morali so nagloma zapustiti svoj dom, družinam njihovim pa vsled tega pretijo nadloge vsake vrste in siromaštvo. Komu bi tedaj misel na to žalostno osodo ne ganila srca, kdo bi pri taki revii ostal še hladne krvi!

Tej revii priti po moči v okom, bodi ljudoljubna, krščanska skrb vsem onim, katerim je po milejših razmerah dano, ostati domá — pri dragih svojih.

Deželni odbor, kot zastopnik naše dežele Kranjske, je za dolžnost svojo spoznal, staviti se na čêlo blagemu delovanju s tem, da za najsilnejše potrebščine nabira pripomočkov in nabrane deli zapuščenim.

V ta cilj in konec je sam odločil svoto iz deželnega zaklada, razen tega pa obrnil se do c. k. deželnega predsedstva, ki mu je z odlokom od današnjega dne dovolilo nabirati po vsej deželi milodarov za zapuščene rodovine k vojakom poklicanih rojakov naših.

S tem pozivom se tedaj obračamo do sočutja vseh prebivalcev dežele Kranjske in potrskamo na dobrotljivo njihovo srce: naj vsak pripomore, kolikor mu je po njegovi moči mogoče! S tem bo olajšal žalostno srce vojakov, ki so zapustiti morali svoj dom, pa revščino življenja olajšal zapuščenim. Če pomagamo vsi, bo iz malega narastlo veliko, in podpora bo zdatna.

Darovi naj se pod tem napisom pošiljajo ali kar naravnost ali pa po najbližjih c. k. okrajnih glavarstvih ali po dotičnih županijah podpisnemu deželnemu odboru v Ljubljano, ki bo po časnikih naznanjal milodare, katere prejme, pa tudi dobrotnike, ki so jih darovali, in bode objavil, kaj se je zgodilo z denarjem.

Naj gre ta naš glas po vsej deželi in najde v srcu vseh domoljubov oni odmev, ki ga pričakujemo s polnim zaupanjem!

Deželni odbor Kranjski

v Ljubljani 14. julija 1878.

Gospodarske stvari.

Nadloge kmetijstva.

Zmirom glasneje in glasneje se čujejo tožbe, da čedalje bolj propada kmetijstvo. V ministerstvu kmetijstva in v ministerstvu kupčijstva, kjer se čuti ta propad, si sicer že več časa glave belijo, kako v okom priti nadlogam kmetijstva, ki so čedalje huje; al ni se jim dosihmal še posrečilo najti modrijanskega kamena, po katerem bi se v Avstriji zboljšal stan kmetijstva.

Načelo: „z združenimi močmi“, katero se tako rado povdarja že 30 let, je lepa beseda, al kaj koristi, če za lepimi besedami ne sledijo dejanja!

Da je kmetijski stan po vsem svetu eden najvažnejših stanov, to je pripoznano že od nekdanj, kajti kmetijstvo redi in vzdržuje človeštvo.

Znano je pa tudi sploh, da so štirje pogoji pred vsem potrebni, da je kmetovalec v stanu dober kup pridelovati svoje pridelke. Ti pogoji so: 1. dober kup zemljišča, 2. da kmetovalec lahko de-

narja dobí, če ga potrebuje, 3. da dober kup dobí pametne delavce in 4. da davki niso preveliki.

Čeravno je resnica, da so v vzhodnih deželah našega cesarstva zemljišča po ceni, je pa tudi od druge strani resnica to, da v teh deželah stoji kmetovanje še na nizki stopinji. In prav v teh deželah ni še železnic, katerih bi se kmetovalci mogli posluževati za svoje potrebščine.

Druga in najvažnejša potreba je pa ta, da kmetovalec lahko za majhne obresti dobiva denarja, kedar ga potrebuje. Kjer državi kakor naši Avstriji vsako leto več denarja primanjkuje, ga jemlje ona za več obresti na pòsodo in v tem tudi leži vzrok, da ga ljudstvo ne more dobivati za majhne obresti. Nasproti temu, da v Nemčiji, na Angleškem, na Francoskem in v severni Ameriki kmetovalci na podlagi osebnega kredita dobivajo denarja po 2, 3, k večemu 4 odstotke na pòsodo, ga dobí kmetovalec v našem cesarstvu komaj ali pa še ne po 6, 8 do 10 odstotkov, če tudi za posojilo daje gotovo poroštvo.